

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

Назив програма: Техника и технологија

Предмет:	ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА
Циљ:	Циљ наставе и учења <i>технике и технологије</i> је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа преузимљиво и иницијативно.
Разред	пети
Годишњи фонд часова	72 часа

Наставни предмет техника и технологија намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање преузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Глобални/тематски план:

Наставна тема	Број часова по теми	Број часова	
		Обраде	Остали типови
Животно и радно окружење	6	4	2
Саобраћај	14	8	6
Техничка и дигитална писменост	16	6	10
Ресурси и производња	20	10	10
Конструкторско моделовање	16	0	16
Укупно часова	72	28	44

Предметни исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Тема/област	Садржаји	Компетенције Опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
<ul style="list-style-type: none"> • По завршетку ове теме ученик треба да: • зна да опише улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање • разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју • наводи занимања у области технике и технологије • процењује сопствена интересовања у области технике и технологије • организује радно окружење у кабинету <p>правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу</p>	1. Животно и радно окружење	<p>-Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења</p> <p>- Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије</p> <p>- Правила понашања и рада у кабинету</p> <p>- Организација радног места у кабинету и примена мера заштита на раду</p> <p>- Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • компетенција за учење • одговорно учешће у демократском друштву • естетичка компетенција • комуникација • одговоран однос према околини • одговоран однос према здрављу • предузимљивост и оријентација ка предузетништву • рад са подацима и информацијама • решавање проблема • сарадња <p>дигитална компетенција</p>	<p>- Фронтални, индивидуални, групни (у пару)</p> <p>- Различитим методама, подстичући истраживачки начин рада, постојеће знање ученика о тежици и технологији проширити користећи различите изворе знања. Развој технике повезивати са историјским епохама и догађајима.</p> <p>-Упознавање подручја човековог рада и производње, занимања и послова у области технике и технологије треба реализовати уз активну улогу ученика и примену одговарајућих медија. Омогућити ученицима да идентификују одређена занимања којима се људи баве и послове који се обављају у оквиру тих занимања као и техничка средства која се при томе користе.</p> <p>- Уз активну улогу ученика и примену мултимедија указивати на правилну употребу и евентуалне последице у случају непридржавања упутстава за коришћење и неисправности техничких апарата у домаћинству.</p>

<p>По завршетку ове теме ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процени како би изгледао живот људи без саобраћаја • класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени • наводи професије у подручју рада саобраћај • направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија • разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила • правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају • користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима 	<p>2. Саобраћај</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Улога, значај и историјски развој Саобраћаја - Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - Професије у подручју рада саобраћаја - Употреба информационих технологија у савременом саобраћају - Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања - Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају – рачунарска симулација и саобраћајни полигон - Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају - Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима 	<ul style="list-style-type: none"> • компетенција за учење • одговорно учешће у демократском друштву • одговоран однос према околина • одговоран однос према здрављу • решавање проблема • сарадња 	<p>-Фронтални, индивидуални и групни</p> <p>-Ученици треба да се на интересантан и очигледан начин упознају са правилима и прописима кретања пешака и бицикла у јавном саобраћају, начине рагулисања саобраћаја и безбедна кретање од школе до куће.</p> <p>Тежиште ове теме је на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • безбедном понашању и преузимању личне одговорности ученика за понашање у саобраћају и • употреба заштитне опреме при вожњи бицикла и других дечијих возила, као и коришћење сигурносних појасева у возилу је најважнији исход који треба постићи. <p>- За реализацију ових наставних садржаја, а за практично увежбавање могу се користити полигони у оквиру школе или саобраћајне макете које могу урадити ученици на редовним часовима или у раду слободних активности као и коришћењем рачунарске симулације.</p>
--	----------------------------	--	--	---

3. Техничка и дигитална писменост

По завршетку ове теме ученик треба да:

- самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет
- правилно чита технички цртеж
- преноси податке између ИКТ уређаја
- примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару
- користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима
- користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима
- преузима одговорност за рад
- представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер

- Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар
- Формати цртежа (А3, А4).
Размера
- Типови и дебљине линија (пуна дебела линија, пуна танка линија, пуна танка линија извучена слободном руком, испрекидана танка линија, црта тачка црта танка линија)
- Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника)
- Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност)
- Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање)
- Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, смартфон, дигитални фотоапарат)
- Креирање документа у програму за обраду текста
- Интернет претрага и приступ онлајн ресурсима

- компетенција за учење
 - одговорно учешће у демократском друштву
 - естетичка компетенција
 - комуникација
 - одговоран однос према околина
 - одговоран однос према здрављу
 - предузимљивост и оријентација ка предузетништву
 - рад са подацима и информацијама
 - решавање проблема
 - сарадња
- дигитална компетенција

- Фронтални, индивидуални, групни (у пару)
 - Увежбати изражавање идеје скицом и техничким цртежом . Објаснити како се променом правила (стандарда) израђује технички цртеж. Упознати ученике, кроз практичну примену, са: врстама линија, форматима папира, размером, правилима котирања...
 - Оспособити ученике и инсистирати на правилном коришћењу прибора за техничко цртање и развоју вештине њиховог коришћења. Потребно је да сваки ученик самостално нацрта једноставан технички цртеж у одређеној размери користећи одговарајуће врсте линија као и елементе котирања.
 - Примена информационо-комуникационих технологија у техници првенствено се односе на правилно и безбедно коришћење дигиталних уређаја (рачунар, лаптоп, таблет, мобилни телефон, тв, дигитални фотоапарат, веб камера) а потом и на овладавање вештинама обраде дигиталне слике на рачунару у циљу стицања одговарајућих компетенција које се односе на документовање и дизајн.
 - Вежбати у пару пренос података између рачунара и екстерних уређаја (мобилни телефон, фотоапарат) а да сваки ученик самостално реализује процедуре током рада на рачунару.
- Реализовати једноставну вежбу уметања фотографије у одговарајући програм за обраду текста и уређивање документа. Где год је то могуће, треба користити Интернет претрагу и приступ online ресурсима.

<p>По завршетку ове области ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> повезује својства природних материјала са применом објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом самостално израђује једноставан модел 	4. Ресурси и производња	<ul style="list-style-type: none"> Природни ресурси на Земљи: енергија и Материјали Управљање отпадом Врсте, својства и примена природних Материјала Технологија прераде и обраде дрвета Технологија прераде и обраде коже Текстилна технологија Технологија производње папира Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега 	<ul style="list-style-type: none"> компетенција за учење одговорно учешће у демократском друштву естетичка компетанција комуникација одговоран однос према околини одговоран однос према здрављу предузимљивост и оријентација ка предузетништву рад са подацима и информацијама решавање проблема сарадња дигитална компетенција 	<ul style="list-style-type: none"> Фронтални, индивидуални, групни Надограђујући се на ранија знања ученика, упознати их са појмом природних ресурса на Земљи и са значајем њиховог очувања. Тежиште ове теме је на енергији и материјалима. Назначити основне изворе енергије као важан ресурс за живот људи, технолошке процесе и производњу без улажења у детаље. Упознати ученике са начином коришћења и претварања у неке корисне облике њима већ познатих извора енергије воде, ветра и Сунца. Други важан ресурс су материјали. Упознати ученике са појмом и поделом материјала (природни, вештачки). Врсте и својства материјала (физичка, хемијска и механичка): дрво, папир, текстил, кожа објаснити на елементарном нивоу. Начин обраде материјала (принципи деловања алата за механичку обраду материјала, испитивање материјала). Припрема за обраду. Приказати правилно коришћење алата за ручну обраду материјала, извођење операција и заштита на раду: обележавање, сечење, завршна обрада (бушење, равнање, брушење). Избор материјала, операција и алата и редоследа њихове примене. Рециклажа материјала и заштита животне средине. Поступно увођење ученика у рад са алатом обезбеђује да обрада материјала постаје средство креативног изражавања, а не циљ у настави технике и технологије. Упознавати ученике са професијама из ове области. На крају ове области, ученици треба да направе план израде и самостално израде најмање три једноставна модела. <p>Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби.</p>
--	--------------------------------	--	---	--

5. Конструкторско моделовање

По завршетку ове области ученик треба да:

- самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе
- одабира материјале и алате за израду предмета/модела
- мери и обележава предмет/модел
- ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате
- користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења
- самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ
- показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха
- планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова
- активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима
- пружи помоћ у раду другим ученицима
- процењује остварен резултат и развија предлог унапређења

- Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата
- Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа

- одговорно учешће у демократском друштву
- естетичка компетанција
- комуникација
- одговоран однос према околини
- одговоран однос према здрављу
- предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- рад са подацима и информацијама
- решавање проблема
- сарадња дигитална компетенција

- Пројекте реализовати у паровима или малим групама.
- У овом делу програма ученици реализују заједничке пројекте примењујући претходно стечена знања и вештине. Ученици се сами опредељују за одређену активност у оквиру групе. Пружа им се могућност да реализују своју идеју. Ученици самостално истражују информације за пројектни задатак користећи информационо-комуникационе технологије, налазе решење, формирају идеју, израђују техничку документацију, планирају и реализују сопствени производ. Користити материјале и технологије које су ученици упознали у претходној области. Ученици самостално врше мерење и обележавање. Ученици раде у пару, чиме развијају способност сарадње и социјалних вештина. По завршетку, ученици самостално представљају производ/модел, усмено образлажући ток реализације, процењујући оствареност резултата и предлог унапређења. Тежиште оваквог рада није на квалитету коначног продукта већ на процесу који има своје кораке и на сарадничким односима у раду у групи. Ученицима јасно треба указати да се и на неуспелим продукцима може много научити ако се схвати где су грешке направљене. Дискутовати са ученицима и о цени понуђених решења. Нагласити важност доброг планирања буџета потребног за његову реализацију као и негативних последица лоших прорачуна. На тај начин ученике полако оспособљавати да размишљају предузетнички и развијати им основне компетенције везане за финансијску писменост.

Међупредметно повезивање НАСТАВНА ОБЛАСТ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ
Животно и радно окружење	Техника и технологија 5,6, и 7 разред, Физика, Информатика и рачинарство Хемија
Саобраћај	Техника и технологија 5,6, и 7 разред, Информатика и рачунарство
Техничка и дигитална писменост	Техника и технологија 5,6, и 7 разред, Физика, Информатика и рачинарство
Ресурси и производња	Техника и технологија 5,6, и 7 разред, Физика, Информатика и рачинарство, Биологија Хемија
Конструкторско моделовање	Техника и технологија 5,6, и 7 разред, Информатика и рачинарство.

Техника и технологија је наставни предмет повезан са свим другим наставним предметима, а тим и свим међупредметним темама. Та повезаност произилази из апликативне и интегративне функције технике и технологије. Ради што успешније корелације одговарајућих садржаја, усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика, неопходна је стална сарадња са наставницима информатике и рачунарства, физике, математике, хемије, биологије и ликовне културе, у циљу развоја међупредметних компетенција. Посете музејима технике, сајмовима и обиласке производних и техничких објеката треба остваривати увек када за то постоје услови, ради показивања савремених техничких достигнућа, савремених уређаја, технолошких процеса, радних операција и др. Када за то не постоје одговарајући услови, ученицима треба обезбедити мултимедијалне програме у којима је заступљена ова тематика.

Обзиром да је настава технике и технологије теоријско-практичног карактера, часове треба реализовати поделом одељења на 2 (две) групе, уколико одељење има више од 20 ученика. Програм наставне и учења треба остваривати на спојеним часовима.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1. Рад с подацима и информацијама
2. Решавање проблема
3. Сарадња

4. Дигитална компетенција
5. Одговоран однос према здрављу
6. Компетенција за учење
7. Одговорно учешће у демократском друштву
8. Естетичка компетенција
9. Комуникација
10. Одговоран однос према околини

Заступљеност компетенције по наставним областима:

1. **Животно и радно окружење:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10
2. **Саобраћај:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10
3. **Техничка и дигитална писменост:** 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10
4. **Ресурси и производња:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
5. **Конструкторско моделовање:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Напомена: Наведени бројеви, десно од одговарајуће наставне области, указују да се развија и постоји нека од горе наведених компетенција означених бројевима од 1 до 10.

Садржај програма	Број часова	Активности	
		Ученика	Наставника

<p style="text-align: center;">1. Животно и радно окружење</p>	<p style="text-align: center;">6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - пажљиво прати излагање наставника и осталих ученика - користи различите изворе знања - проналази нове информације - уочава - разликује - упоређује - класификује - износисвоје мишљење - уређујеи презентује - закључује - процењује сопствени рад и напредак 	<ul style="list-style-type: none"> - организатор и реализатор наставе - презентује - усмераваученика - подстиче на размишљање - развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење - прати напредовање ученика - наводи ученикена одговарајуће закључке - Упознајеихса техничким напретком од праисторије до данашњег доба
<p style="text-align: center;">2. Саобраћај</p>	<p style="text-align: center;">14</p>	<ul style="list-style-type: none"> -пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује -класивикује и уређује - дискутује - износи сопствено мишљењеиистав -цртају -израђују моделе 	<ul style="list-style-type: none"> - организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на размену искустава и усмерава дискусију -утиче на развој свести ученика о значају правилног понашања у саобраћају -презентује - прати постигнућа ученика

<p style="text-align: center;">3. Техничка и дигитална писменост (израда инклузивних средстава)</p>	<p style="text-align: center;">16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује -упоређује -црта -повезује изглед објекта у простору и равни -повезујеранија знања са новим сазнањима примењује научено -користи различите изворе знања -пажљиво и одговорно претражује и користи интернет -развија осећај прецизности и уредности 	<ul style="list-style-type: none"> - организатор и реализатор наставе -презентује -утиче на развој свести ученика о значају и примени техничког цртања, као начина комуникације у техници, -истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развија осећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност прати постигнућа ученика
<p style="text-align: center;">4. Ресурси и производња</p>	<p style="text-align: center;">20</p>	<ul style="list-style-type: none"> -пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира -класификује -презентује -оцењује квалитет часа 	<ul style="list-style-type: none"> - организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање -развија разумевање за неопходност рационалног коришћења материјала и енергената -помаже у изради модела -подстиче на развој предузетничких способности (економичност и квалитет израде, начин представљања, изградњи и одбрани ставова...) - прати постигнућа ученика

<p style="text-align: center;">5. Конструкторско моделовање</p>	<p style="text-align: center;">16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - усваја и примењује знања, - развија вештине, ставове, одговорност и самосталност - проналази потребне информације -уочава -разликује -упоређује -одабира - налази решење - формира идеју - израђује техничку документацију - планира и реализује сопствени производ - ствара (мери, обележава, обрађује...) -контролише -презентује 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када је то потребно - давалац повратне информације - неко ко охрабрује -презентује -саветује и одговара на питања ученика -утиче на развој свести ученика о значају примене теоријских знања за израду предмета који имају употребни карактер и могу се користити у реалном окружењу - упознаје ученике са правилима рада у групи -помаже у избору материјала и алата
--	--	---	--

Провера остварености стандарда ученичких постигнућа (остварености исхода)

Шта пратимо		Поступак и инструменти оцењивања	Критеријуми	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;</p> <p>Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; 	<p>- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>- Усмено одговарање, свеска евиденције наставника</p> <p>-Редовност доношења домаћег, свеска евиденције</p> <p>- Писане провере, свеска евиденције</p> <p>- Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције</p> <p>Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова), свеска евиденције</p> <p>-Сналажење на зидним сликама, шемама</p>	<p>Број јављања:</p> <p>За јављање +</p> <p>За јављање више пута ++</p> <p>За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања или решавање сложенијих рачунских задатака +5</p> <p>Ко не зна одговор -</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p>
	<p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује 		<p>Учесталост по месецима</p>	<p>Пресек стања по тромесечју</p>
	<p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; 		<p>Свеобухватност одговор</p> <p>Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p> <p>За три недоношења домаћег - 1 у свеску</p> <p>Прегледање свески</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p> <p>Свакодневно током године праћење/ пресек стања за тромесечје</p> <p>На крају наставне године</p>
			<p>Бодовање:</p> <p>35-49%-2</p> <p>50-74%-3</p> <p>75.89%-4</p> <p>90-100%-5</p>	<p>Након сваке теме</p>

		<p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; 		<p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...)</p> <p>Степен знања свих чланова групе</p> <p>Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	По потреби
		<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; 			По потреби
		<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; 			На крају школске године
Ангажовање ученика у настави.	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави. сарадњу са другима	<ul style="list-style-type: none"> – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4) – показује делимични степен активности и ангажовања(3) – показује мањи степен активности и ангажовања.(2) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1) 	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на такмичењима, посета културно-историјским институцијама -Несебичном пружању помоћи другим ученицима. 	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиса, израда асоцијација...)</p>	-Пресек стања по тромесечјима

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДОВАЊЕ НАСТАВЕ:

У процесу оцењивања поребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност).

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, потребно је обавити са групом, тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

Вредновање активности, код индивидуалног рада, се врши праћењем заступљености следећих показатеља:

Однос према раду	Активно учествовање у настави	Исказано интересовање и мотивација	Сарадња са другима	Степен самосталности
------------------	-------------------------------	------------------------------------	--------------------	----------------------

На крају сваког полугодишта уноси се оцена сваком ученику за активност у дневник.

- У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења
- Приликом сваког вредновања постигнућа ученику ће се дати повратна информација која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.
- Наставник са ученицима договора показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу
- Ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој радунапредили.
- Оцењивање треба да постане инструмент за напредовање у учењу.
- На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима планира се процес учења и бирају погодне стратегије учења.
- Праћење и информисање ученика о напредовању врши се континуирано дијагностички, формативно и сумативно.
- Напредовање ученика прати се писаним белешкама, а ниво усвојености васпитно-образовних исхода бројчаномоценом.
- На крају наставне године изражава се закључна оцена наставног предмета која укључује свекомпоненте.

Корелација са другим предметима:

Реализујући наставне садржаје наставници ће посебно пажњу посветити корелацији са предметима: информатика и рачунарство, физика, хемија, математика, ликовна култура, српски језик. У годишњим плановима рада посебно ће бити прецизирани садржаји и начини корелације.

НЕКИ ОД ПРЕПОРУЧЕНИХ НАЧИНА ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Глобални план рада САОБРАЋАЈНЕ СЕКЦИЈЕ V-VIII разреда основне школе

Ред. број	Назив теме	Вежбе
I	Пешак у саобраћају	1
II	Прелазак и кретање пешака коловозом	2
III	Саобраћајни знаци	4
IV	Саобраћајна култура, раскрснице, безбедност	8
V	Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	2
VI	Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	2
VII	Практичне вежбе на полигонима I	6
VIII	„Саобраћајна патрола“	2
IX	Практичне вежбе на полигонима II	5
X	Школско такмичење „Шта знаш о саобраћају“	4
УКУПНО		36

Оперативни план рада

Број наст. теме	Редни број часа	Назив наставне јединице	Наставне методе	Тип часа
				вежбе
I	1.	Уводне напомене о саобраћају – историјски развој, средства... Основна правила кретања пешака „Како долазим у школу?“	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
II	2.	Правила - прелазак пешака преко коловоза	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	3.	Правила - кретање пешака по коловозу	-вербалне -практичног рада	1
III	4.	Изглед и значења знакова	-вербалне -текстуалне	1
	5.	Знакови опасности и знакови наредбе	-вербалне -текстуалне	1
III	6.	Знакови обавештења и допунске табле	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	7.	Правила поступања по саобраћајним знацима	-вербалне -практичног рада	1
IV	8.	Кретање бицикла, бицикла са мотором и мотоцикла.	-вербалне	1

		Саобраћај запрежних возила	-текстуалне -демонстрационе	
	9.	Скретање, полукружно кретање, заустављање и паркирање	-вербалне -практичног рада	1
	10.	Вожња на прелазу саобраћајне пруге, саобраћај у тунелу, звучни и светлосни знаци упозорења	-вербалне -текстуалне	1
	11.	Саобраћај на ауто- путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила. Вожња ноћу и у условима смањене видљивости	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	12.	Саобраћај на раскрсници	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	13.	Саобраћај на раскрсници	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	14.	Искуства саобраћајне полиције	-вербалне -практичног рада	1
	15.	Разговор са представником локалне полицијске управе, укључити и остале ученике и родитеље	-вербалне -текстуалне	1
V	16.	Техничка израда елемената полигона	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	17.	Постављање полигона	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
VI	18.	Техничка израда елемената полигона	-вербалне -демонстрационе	1
	19.	Постављање полигона	-вербалне -демонстрационе	1
VII	20.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	-вербалне -текстуалне	1
	21.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	22.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	23.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	-вербалне -текстуалне -демонстрационе	1
	24.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	-вербалне -демонстрационе	1
	25.	Практично усавршавање знања и технике кретања	-вербалне	1

		бициклиста и пешака	-текстуалне	
VIII	26.	Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	-вербалне -практичног рада	1
	27.	Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	-вербалне -практичног рада	1
IX	28.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	-вербалне -практичног рада	1
	29.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	-вербалне -практичног рада	1
	30.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	-вербалне -текстуалне	1
	31.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	-вербалне -практичног рада	1
	32.	Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	-вербалне -практичног рада	1
X	33.	Припрема и организација такмичења	-вербалне -текстуалне	1
	34.	Припрема и организација такмичења	-вербалне -текстуалне	1
	35.	Припрема и организација такмичења	-вербалне -текстуалне	1
	36.	Припрема и организација такмичења	-вербалне -текстуалне	1